

ИЗЛАЗИ
СВАКИ ДАН
ОСИМ ПОНДЕОНИКА
и дана иза празника

НАРОДНИ ДНЕВНИК

ЈЕДАН БРОЈ

10

пара динарских

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ, НАРОДНУ ПРИВРЕДУ И КЊИЖЕВНОСТ

СТАЈЕ ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ	16 ДИНАРА
НА ПО ГОДИНК	8 ДИНАРА
НА ЧЕТВРТ ГОДИНК	4 ДИНАРА

Претплату примију све поште у Србији.

За ЦРНУ ГОРУ, БОСНУ, ХЕРЦЕГОВИНУ и АУСТРО-УГАРСКУ

СТАЈЕ ЛИСТ ГОДИШЊИК	16 ФОР А. ВР.
НА ПО ГОДИНК	8 п. п.
А НА ЧЕТВРТ ГОДИНК	4 п. п.

ЗА СВЕ ОСТАЛЕ СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

НА ГОДИНУ 36 ФРАН., НА ПО ГОДИНК 18 ФРАНАКА.

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ТАРИФИ
Рукописи се не враћају
напишане писма не примају се

Београд, 2. октобра.

Јуче пре подне био је први претходни састанак Народне Скупштине. На овоме састанку имала је Скупштина, да се, према наређењима Устава, подели у секције и да после тога свака секција избере из своје средине по једног члана за одбор, који ће примати посланичка пуномоћија и оцењивати правилност избора посланичких.

Пре свега изабран је привремени председник по старости. Пошто је г. Лука Петровић, посланик из Краљева у овој Скупштини најстарији по годинама, то је он заузeo председничко место и, после неколико точних речи, којима је пожелео срећан и истрајан рад Скупштине, позвао је Скупштину, да се подели на секције.

И сам привремени председник а и многи други посланици сада су први пут у Скупштини, а уз то је новим уставом прописан нов ред и нов начин, по коме се приступа раду на првоме претходном састанку скупштинском, те је по томе сасвим појмљива она мала збуњеност, која је владала између председника и Скупштине. Но, тек пајносле извршена је ишак подела Скупштине на седам секција, од којих свака броји 17, односно 16 чланова. Подела у секције извршена је коцком.

После тога извршен је избор чланова верификацијоног одбора. Ту се изродила мала дебата. Све секције осим шесте изабраle су по једног радикала за члана верификацијоног одбора, а само шеста је изабрала г. Стојана Рибараца, члана либералне странке и члана опозиције скупштинске. Но г. Рибарац се не хте примити избора с тога, што по његовом разумевању мањини припада право, да из своје средине избере за одбор оно лице, које она хоће, а не већина скупштинска. У томе су г. Рибарац потпомогли још неки говорници са левице скупштинске, или Скупштина не хте улазити у расправљање тога питања, пошто по Уставу и нема права да она бира или мења у секцијама избране чланове одборске и тако је одбор верификацијони, с изузетком г. Рибараца, заузeo своја места и за председника изabrao себи г. Ранка Тајсића, који је одмах свој избор објавио Скупштини и позвао посланике, да поднесу одбору своја пуномоћија.

На овоме састанку није било неколико знаменитијих и старијих посланика, који још нису приспели. Није био Годор Туцаковић, Милија Миловановић, Димитрије Катић, Риста Поповић и још неки.

Као што рекосмо већ и на-

пред, у Скупштини је владала нека мала збуњеност, а то је потпуно појмљиво, пошто су у са-дашњој Скупштини многи нови људи, нови посланици, а у то-лико и нов пословник скупштин-ски, у колико је уставом стари пословник изменењен.

Идући састанак скупштински биће одмах чим верификацијони одбор сврши свој рад.

ПОЛИТИЧКИ ПРОГРАМИ

У ПРОШЛОСТИ И САДАШЊОСТИ

ХІІІ. Изборни кнез и браноци турског устава

(наставак)

Па каквих својстава морао би бити изборни кнез, па да се на престолу одржи, па њему прослави, и као Карађорђев син да га заслугама обезбеди и неокаљан сачува и преда својим заменицима? У најмању руку морао би бити као Милош или Михаило, бар у томе, да брани и чува народни углед, и да заставу Србије одлучном, а не-поколебљивом вољом држи не-понижену и неокаљану од не-пријатеља и завидљиваца с поља, и прљавих руку изнутра.

Изборни кнез то не обећавање, а они који га доведоше, најмање су такву глупост и тра-жили. Да су на тако што и помишљали, не би сами ту за-ставу унижавали и прљали. Они

не тражише кнеза за Србију, и кад би таквог тражили, не би гонили Милоша и његова сина. На против, тражише Србију за себе и кад им не могаше ово да упали, потражише кнеза за себе, не за Србију, па се у таквој неволи сетише Карађорђевог сина.

Под каквим, дакле, тешкоћама примио је нови кнез владу, није и не може нам бити не-познато, а што држимо, да неће задовољити народна очекивања и поред најбоље воље, није било тешко ни онда прорећи код онако увиђавних узрока и живих чинилаца.

Ну, пре него би прешли на саму владавину изборног кнеза и његову борбу са напоменутим тешкоћама, потребно ће бити, да га за онда познамо, а то ће нам унапред одузети наду, да ће се умети наћи у свом тешком положају и да ће у борби моћи часно истрајати.

О кнезу Александру у том погледу можемо казати, да је по старости долазио у сре-довечне људе; да је био пи-смен без више образованости; да је имао дар обичних људи; да је био сасвим сиромашаог стања, а своје младе године преживео је у Румунији.

Кнез Михаило, по свом до-бром срцу, великом духу и ус-хијености за велико - српском

ПОДЛИСТАК

ОТМЕНИ КРУГОВИ

роман

ЕМИЛА ГАВОРГОА (17)

—

Од пре неколико месеци беше је обузеда нека зла слутња. Почек веровати да су јој дани избрани. Кад год би на те мисли дошла, она би сва уздрхала од помисли, да иза себе остави ћерку без заштите никог другог, осим њеног мужа Виљ Ходрија, а ту заштиту сматрала је за недовољну.

На бар да је Ханријета познавала право стање и да се у место дивљеља таленту свога оца према њему с неповерењем односила, било би боле.

Сто пута је госпођа Виљ Ходријева била на мрна да ћерци својој повери своје тајне. Али од тога је уздржаваше вазда некакво њежно осећање.

Кад се једне ноћи вратила с бала осећала је да је глава боле, да има грозницу и несвестицу. Али то је не узнемири ни најмање. Једино што поиска да јој се да шола чаја . . .

Седећа је до камена и распластала косу. У томе донесе слушче шољу теја, али грофица у место да пружи руку за шољом, она се преви и пре-бледе, као човек који има колеру или је отрован. Цикну и онда са свим изнемогла паде у наслочијачу. . .

После неколико тренутака беше цела кућа узбуњена. Дозваше брзо и лекаре. . .

Али сре узадуд!

Неки крвни судови олабавили и сва крв је појурила у срце.

3.

Овом виком пробуђена Ханријета се диже и слутјећи, да се јамачно несрћа догодила, похита у собу матере своје.

Стиже баш на време да чује страховиту одлуку:

— Њој нема помоћи, она је срвшила. Беше пет или шест лекара у соби. Један од њих по-вуче грофа у угао салона, стеже му руку и рече.

— Имајте храбrosti, грофе!

Сав скрушен и поражен, укочена погледа и хладним звојем обливена чела, кришаје гроф своје руке:

— То није могућно, то не може бити!

Има једна врста таквих несрћа, које су тако

големе, тако страшне, да их ум ни схватити не може и не верују у њих да постоје, и ако се њихов опстанак са сто разних факата утврђује.

Грофицу су онако у балској хаљини обучену спустили у постельју. Катастрофа је тако брзо и неочекивано наступила, да грофица није ни личила на мртву.

У њеним отвореним очима лепо се могло прочитати оно осећање, које је грофицу обузимало у последњем часу; то осећање беше страх. Јест, њен поглед издаваше, да се у последњем тренутку престравила од судбе која чека на њену кћер само зато, што она из неке лажне стидљивости није хтела својој кћери истину поверити.

— Не, моја мајка није мртва!.. Она не може бити мртва! викаше Ханријета, кад јој казаше за несрћан случај.

Што стоје ту ти лекари тако непомично, што не притећу у помоћ! Јурила је од једног до другог кршећи руке, молећи и прекињући за помоћ... Лекари дођоше у забуну, окретаху главу на страну да не гледају девојчине болове, јер њихова знања и њихова вештина беше немоћна да јој мајку спасу.

Културно
наслеђе
Србије

идејом, којој треба да служе сви синови српски, па и Карађорђевићи, примио је у војничку службу Александра као низег официра и свога ађутанта, да покаже своју искрену наклоност према сину Врховног Вожда, ну више да се одржи једна породица, која може бити од користи за извршење великих дела, која је велики Милош оставио у амант сину и Србији. Александар је био ађутант кнеза Михаила и онда, кад је овај оставил Србију, па ни сиромашни ађутант, ни његов добри протектор, а најмање народ, могли су помишљати, да ће тај ађутант заменити младога кнеза; и очет тако би. Нови кнез добио је сада друге протекторе, ну неће одмах знати, да су ови друго мислили, па да ће и на свога клијента завидљиво и мрко погледати.

Такав човек, а на онакав начин доведен за кнеза, прво је пао у оне руке, које су га на престо посадиле. И тако изборни кнез зависиће од њих, бар првих година остаће као такав.

Све нека би изборни кнез и био човек, који је дорастао за владајачко достојанство и за прилике, у којима се Србија изнутра и споља налазила, и у које је доведена овим људима са овим трима у брзо извршним променама на престолу, очет није било могуће, да се код таквог стања нови, а четврти кнез отме из руку њихових. Он прима достојанство кнеза баш онда, кад је оно турским уставом и оснивањем олигарске владавине дотерано до звања једног повисоког турског чиновника, који је у служби више турских него ли српских олигарха. Док је он тако стајао, дотле они који га доведоше на престо, нарочато Тома Вучић Перешић, Аврам Петронијевић и Илија Гарашанин, стајали су и у ауторитету и у власти сваки за себе много претежнији, а сви скупа са осталим виђеним олигарсима, оличавали су врховну власт, која од новог кнеза не тражаше признања, већ да је слуша и решавају.

(Наставиље се.)

НАРОДНА СКУПШТИНА

ПРВИ ПРЕГХОДНИ САСТАНАК, НЕДЕЉА

1. ОКТОБРА

Пошто је у цркви вазнесенској извршена служба божја, на којој су служили митрополит Михаило и владика Јероним, почеше се посланици прикупљати у скупштинској дворани. Око 10:45 час. већ су сви били на окупу. За министарским столом седили су сви министри, сем министра правде.

Према уобичајеном реду требало је извршити водоосвећење, што се и учини. Прота Жив. Јовачић, професор Божић и поп Стева Бели осветили водицу. Кад се и ово свр-

ши, устаде шабачки посланик Јоц Ј. Јовановић, и рече, како би требало да се изабере привремени председник, који би требао да је најстарији по годинама међу посланицима. Радикали су се међу собом споразумели о томе, и он предложи у име својих другова Луку Петровића, учитеља из Краљева.

Л. Авакумовић већи, да су либерали мислили да предложе ќенерала Лешјанина, али како он већи, да је г. Лука старији од њега по годинама, то и они немају ништа против тога избора.

Изабрани председник Лука заузе место, па пошто се захвали и пожели скупштини срећан и успешан рад, он рече, да би према уставу валао поделити скупштину на неколико секција. После говора двојице тројице посланика би решено, да се скупштина подели на 7 секција, па ће свака секција из своје средине изабрати по једног посланика за верификацијски одбор.

Како је поделу требало извршити начином, који се досада није употребљавао, то је у први мах било забуне, док се ствар не објасни. После гласања би објављено, који посланици долазе у коју секцију. Према броју посланика дошло је у шест секција по 13, а у једну 16 посланика.

По свршетку овог посла, председник даде четврт час одмора, да се секције међу собом споразуме и да су у верификацијски одбор изабрани ови посланици:

Васа Манојловић, адвокат из Ниша,
Ранко Тајчић из Драгачева,
Ј. Ђоја, начелник министар.спољ.
послов,

Петар Ђорђевић, професор гимн.,
Аца Станојевић из Књажевца,
Стојан Рибарац, адвокат из Пожаревца,

ион Марко Петровић, из Бранко вине.

После овога узе реч Стојан Рибарац и рече, да кад је скупштина била толерантна, те и скупштинској мањини уступила једно место у верификацијском одбору, она је она требала да остави мањину, да она сама изабере једног свог члана у верификацијски одбор. Он се не прима места у одбору, но тражи, да у одбор из мањине уђе Ј. Авакумовић.

П. Вуковић већи, да би то било неуставно, пошто то и не спада у делокруг скупштине, но у рад секција.

Вел. Кундoviћ и Сима Несторовић потпомажу Рибарац и траже, да у верификацијски одбор уђе Авакумовић.

Мика Поповић, професор из Крушевца, већи, да би скупштина, ако би испунила тражење мањине, учинила уставну незаконитост. Мањина је то требала раније да учени у секцијама, а не да сада то износи пред скупштину, кад то и није њен посао.

На питање председниково, скупштина усвоји, да верификацијски одбор буде састављен онако, како је већ прочитано.

По свршетку дебате изабрали чланови верификацијског одбора изајаше и седоше за секретарски сто. Стојан Рибарац не хте се примити избора, те ће тако одбор имати шест чланова. После кратког споразума устаде Ранко Тајчић и рече, да је одбор изabraо њега за председника, те моли г. г. посланике, да предају своја пуномоћија. Идући ће се састанак заказати, кад одбор доврши свој рад.

Публике је било прилично. У дипломатској ложи био је г. Џанков. Од страних донесника био је донесник „Ф. Новина“, „Коресп. де ла Еста“ и још неколицина.

СКУПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Верификацијски одбор имао је јуче пре подне први свој састанак. Према послу, који би овај одбор имао да сврши, први идући састанак скупштински не може бити пре четвртка, када ће се у Скупштини прочитати извештај одборов. Осим неких чештвних формалности, верификацијски одбор није нашао на никакву знатнију омашку законску, те ако сви избори буду тако тачни као неки, који су оцењени, онда неће ни један избор бити уништен.

— Као што дознајемо радикални клуб још се није консигтуисао, и ако је имао два три сасганка до сада.

КРАТКЕ ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

— После свршених избора у Француској прикупљени су гласови, који су пали на републиканске, а који на антирепубликанске странке, па је добијен овај резултат. Свега је пало 7,390.707 гласова, од којих су добили републиканци 4,012.355 а 3,378.352 на опозицију. Ови последњи деле се на две групе: на монархисте, који су добили 2,340.686 и на буланжисте, који су имали 1,037.666 гласова. Према томе Буланже би стајао апсолутно рђаво, али зато ни републиканци се не би могли похвалити баш неком угледном већином.

— Из Лондона јављају, да се у Ирској ради на установи једне нове закупачке лиге. Збор, који је ради тога сазван, британска влада је растерала. Увоз оружја и муниције у Ирској сада је строго ограничен и веома отежан.

ДНЕВНЕ НОВОСТИ

(Походе.) Њеном Величанству Краљици-Матери учиниле су своје подворење ове личности: 28. септембра: депутација београдских трговаца, г. Џ. Гравинићева, г. Младен Жујовић, г. Јелена М. Ђорђевића, г. Џ. Катарина Миловука, г. Џ. Ави. Маријка, г. Џ. Дафина Протића, г. барон Галваша; 29. септембра: г. И. Занковић; г. Џ. Т. Пачићка са ћеркама, г. Џ. Манојловића са ћерком, г. Џ. Ковачевића; 30. септембра: г. В. Милић са госпођом, г. Џ. Милева Симића, г. Џ. Моја Гавриловић, г. Џ. Влајковића, г. Џ. Маша Морфи, депутација „Кола јахача“, г. Ковановић са госпођом и ћеркама, г. Џ. Ђока Павловић; 1. октобра: депутатија певачког друштва, г. Џ. Џерсида Пијатеровића и г. Џ. Јенерал Милојко Лешјанин.

(Стан Краљице Матере) Њено Величанство Краљица-Мати Наталија узела је под закуп кућу г. г. Крсмановића до министарства народне праведе. Кућа се већ адаптира и чим буде готова пресељиће се у њу Краљица-Мати из својега садањег привременог стана.

(Министарска седница.) Под председништвом Краљевског Намесника г. Јов. Растића, држана је јуче пре подне министарска седница.

(Депутација.) Српска влада је одлучила, да под предвођењем г. Џене-

рала Ауге Богићевића изашаље депу- тацију у Атину, која ће тамо при- ликом венчања грчког престолона- следника заступати Србију.

(Нов конзулат српски.) Дознајемо поуздано да је српска влада решила, да се у Одеси установи српски конзулат. Ми поздрављамо ову одлуку владину, јер у установљењу овог конзулата српског у Русији, гледамо једну нову везу између два братска народа, а у исто време и једну са- жну потпору у развитку српско-ру- ских трговинских саобраћаја и уза- јамних интереса.

(Племенито.) Образован је под одбор за кварт палилуски, за прикупљање прилога сиротним Црногорцима, насељеним у округу топчићком. За председника под одбора изабран је Стеван Ивковић, трг. чланови: Јанајко М. Јанковић каф., Светозар Бојовић каф., благајник: Божидар Келовић трг. деловоћа; Алојије В. Богић, чиновник у пензији. У исто време овлашћено је 12 грађана из палилузе за прикупљање прилога по удељеним књижницама, које су оне- рење потписом и печатом председником, у које ће се бележити пријози колико ко шта да, па ће се исти новац давати пододбору.

(Са Велике Школе.) Г. Владимир Јовановић, хонорарни професор Вел. Школе, држаће приступно предавање из Политичке Економије у среду 4. окт. мес. од 4—5 часова по подне, у сали Вел. Школе. — Редовна предавања на Вел. Школи отпочела су јуче.

(Тужен.) Управа вар. Београда тужила је суду варошком уреднику „М. Новина“, због чланка у 275 броју „Краљица Наталија и Српски државници.“

(Дао оставку.) Као што ниника „Слобода“ јавља, председник општи не нинке Светозар Тутуновић дао је оставку на своје председничко место и начелство му је уважило.

ЈОВАН ВОШКОВИЋ

(Гледај слику у бр. 207. овога листа.)

(Свршетак)

Под његовом редакцијом изашло је 40 књига, и то:

1-о Као уредник Летописа Матице Српске издао је: 6 књига Летописа, 113—119. Нови Сад 1872—75, и 1 посебну књигу, дјела Ј. Игњатовића, књига I. Нови Сад 1874. Да се види велика разлика у начину издавања, већа испоредити I у књигу тих дела са II.

2-о Као библиотекар издао је: 1-о Каталог народне библиотеке у Београду, књига II., 1880.

3-о Као секретар Српскога Ученог друштва издао је: 23 књиге Гласника, 51 до 71 првога и 14—15 другога одељка, и 1 посебну књигу, Српска историја од П. Срећковића, књ. I. У Београду 1882—89. — Осим тога има у рукопису још 6 књига Гласника, спремљених за штампу.

4-о Приправио је за штампу 2 књиге: 1-о Књигу прву књижевних дјела Џ. Ђаничића, 1885; — 2-о Османа Ивана Гундулића, Ћирилицом, са предговором и речником. У Земљу 1889.

5-о Написао је предговор ка зборнику песама Бранка Радичевића, Павачево 1879. — И израдио је с друговима, најпре за издавање дјела Вука Стеф. Каракића, 1885—86.

Осим тога израдио је:

1-о Наставни план за хуманистичке гимназије, ново Културно-наслеђе Србије

словије као факултета; у два маха ново уређење Велике Школе као свеучилишта, први пут 1868., у друштву са г. Пантом Срећковићем и други пут 1888. сам.

2-о Радио је: у Школској Комисији, Главном Просветном Савету као редован и као ванредан члан, одбору народне библиотеке, разним комисијама Ученога Друштва (на пр. за ново уређење 1869.), готово на свима професорским испитима, и 19 година у одбору за Народно Позориште.

Зе Поправљао је језик: најмање 30—40 позоришних дела, (преводе није имао кад да пореди са оријиналима), тако исто у делима других књижевника и научника, а нарочито у књигама за основне школе, од д-ра Ђ. Натошевића, (буквар и три читанке).

4-о Помагао је многим научницима при творби научних термина.

5-о Послоа је Ђ. Даничићу више стотина речи за академски речник.

Ове године поверила му је јужнословенска Академија, да прикупи и сради грађу из српске књижевности после Вука, за његин велики речник. То ће се после употребити јамачно као дошуна садашњим деловима његовим. Ј. Бошковић ће тај посао радити овде у Београду.

Најновији су му списи: 1-о Вук Стеф. Каракић; 2-о Говор на „Даничићевом вечеру“, (Гласник 70.), пун мисли и практичних предлога; 3-е Предговор ка земунском издању Гундулићева „Османа“, Ћирилицом 1889., са српског гледишта, на који читаоцима нарочито обраћамо пажњу.

Он беше врстан такођер као наставник и библиотекар, као секретар Матице Српске и Ученога Друштва. Кад је 1886. и 87. бесната бура над Ученим Друштвом, тада је гонјена била сва управа друштвене, а осбито секретар. Али доје 1. јуни 1887., „циклон“ се расу, и од тада настапају лепши дани.

Како што се види, Ј. Бошковић је један од вредних, а при том скромних и некористољубивих јавних радника, каквих је ретко наћи. А у приватном животу: као члан породице беше свагда добар син, брат и ујак; са друговима из ране младости и школским живи у лепом и постојањом пријатељству; а стекао је и не мали број нових пријатеља и другова.

Одликован је: 10. септ. 1879., гајовским крстом V. степена, „за заслуге стечене за народно ослобођење и независност српске државе.“ Од српског Црвеног Крста добио је најпре друштвену захвалницу, 3. јуна 1878., „за заслуге учињене друштву и српским рањеницима 1877. и 78.“, а доције и крст. Тако исто од руског друштва за рањене и болне добио је крст, 8. јан. 1881. — Раније пак, још 1865., добио је медаљу, за приправни рад у одбору за 50 годишњицу српске државе, а 1867. руску велику медаљу од бронзе, за услуге учињене етнографској изложби у Москви. — Ове године 21. фебруара, добио је орден св. Саве II. степена, а 2. августа, одликован је истим орденом II. степена.

Године 1867. заступао је наше Учено Друштво у Загребу при отварању Академије; 1883. — Учено Друштво и Велику Школу на Бранковој светковини у Карловцима; исте године изабрао га Академски Савет, да иде на Миклошићеву 70 годишњицу, 21. авг. у Љутомиру у Штирској, као филолога и Миклошићева ученика, али министар просвете није одобрио издатак на то, јамачно што му изабрана личност није била по воли.

Био је члан уставотворног одбора, и оног од год. 1868., и овога од 1888.

Он је члан Ученога и Археолошког Друштва у Београду, а Матице Српске и Одбора за српско народно позориште у Новом Саду.

Књижевни радови Ј. Бошковића имају поуздану основу научног истраживања, а у понарођивању науке није га још нико надмашио. И ти би радови доволни били, да му осигурају часно место међу настављачима обрађивања нашега језика. Али ми му желимо да дочека, да посвршије и сва она велика дела, која је узео преда се, српскоме народу на пробитак и славу, а себи на част!

К. нимљивих података о пропаганди, коју врше Грци и Бугари међу народима балканског полуострва. Ова ће књига добро доћи сваком, који није добро познат са оним крајевима на Балкану, у којима је српски живао у већини.

Милан Касумовић издао је позвив на претплату на књигу Ст. Гопчевића „Стар Србија и Македонија“, коју мисли превести. Ради ће дакле претпостављања, дело ће излизати у свескама, а цена ће свакој свесци бити 1 динар. Мислимо да није нужно, да ово дело препоручујемо својим читаоцима, јер је већ у свима нашим новинамаписано о вредности Гопчевићевог дела.

ТЕЛЕГРАМИ

„НАРОДНОМ ДНЕВНИКУ“
(БЕОГРАДСКА АГЕНЦИЈА)

Руски цар у Немачкој

Берлин, 2. октобра. Наручку, кога су официри Александрове регименте дали у част оба цара, цар Виљем наздрави руској војсци, помињући у здравици кад је цар Виљем I добио код Барледика крст св. Торђа и команданство једног пуковника. Даље по-мену цар време, кад су се и немачка и руска војска бориле заједно и проливале крв на бојном пољу. Затим похвали јунакију војске, која је онако јуначки бравила Севастопољ и отела на јуриш Плевну. Цар Александар се захвали на немачком језику и написао у здравље свог пуковника. Око 2 и по часа вратиша се цареви у руско постанство, одакле се цар Виљем одмах врати у свој двор. Пошто се опростио са царицом Викторијом и Фридрихом, крену се цар Александар ка жељезничкој станици, да се поздрави са царем Виљемом. Опроштај је био врло срдачан. Оба се цара загрили неколико пута. Кад се цар поздрави и са свима присутним, воз се крену. У 4 сата и 17 мин. стигао је у Лудвигсбург, где га на станици дочека војвода Хесенски, његова породица и једна попасна чета. У 9 часа био је свечан обед, а данас је лов.

КЊИЖЕВНОСТ

Наш познати приповедач Јанко Веселиновић, написао је и скоро ће изаћи отштампан нов роман из народног живота. Роман ће се звати „Бэрци“ и у колико смо могли до знати, веће бити ни мало љошији од досадашњих књижевних дела Јанка Веселиновића. Нашим читаоцима препоручујемо ову књижевну новину, јер зnamо, да ће она оправдати наша очекивања, а још и с тога, што су у нас врло ретки романи из нашег живота, док је с друге стране наша књижевност простио поплављена преводима страних романа.

Изашла је из штампе нова књига „Цариград, Света Гора, Сојун“, путничке пртице са белешкама о пропаганди на истоку од В. Прнојевића. У овој се књизи на занимљив начин описују сва она места, која имају за нас Србе великог значаја. Покрај тога још има и за-

ПОЗОРИШТЕ

Уторник 3. Лубав и попос, позоришна игра у четири чина и пет слика, написао Жорж Оне.

Четвртак 5. Отмица Сабиљанако, шаљива игра у четири чина, од П. Шентана.

Субота 7. и недеља 8. Богумили, драма у четири чина, с предигром, написао Милорад П. Шапчанин. (Нов комад.)

МАЛИ ГЛАСНИК

Касавије де Монтенен написао је заједно са Ј. Дорнајом драму по свом роману „Симеон и Марија.“

Лаба је у Чешкој услед јаких киша нарасла до 220 сантиметара. У Тешину је поплављена жељезница.

Велико веће кантона Фрајбурга у Швајцарској закључило је једногласно, да се у месецу новембру 1890. г. отвори у Фрајбургу нов универзитет.

Ернест Бум и Раох Тоше предали су париском позоришту „Гимнасе“ нову веселу игру „Рајс fin de Siècle.“

У париској научној академији читана је Едисонова расправа о смртној казни електричитетом. Како је познато, закључила је држава Њу Јорк, да се смртне казне извршују електричном струјом, но бранџиц једнога злочинца, осуђеног на смрт, протестовао је против такога начина извршења смртне казне, наводећи, да се противи закону, јер да је усмрчење електричитетом мучење, које је забрањено. На то се државна власт обратила на Едисона, да изрече о том своје мишљење, па је овај изјавио, да се употребом алтернативне струје може човек усмртити, а да не осети никаква бола. У париској академији читала се Едисонова мотивација те тврдње, у којој разлаже, да је пробао на својим радницима, како делује јака струја, па да му се није ни један потужио, да је осетио болове. Париска академија изјавила је на то, да сматра то питање још нерешеним, и то с разлога, што је Едисон истина пробао многи експерименат на својим радницима, али није ни једног електричном струјом усмртио.

Код Миерса у департману Лоту нашли су подземну реку. Људи су се возили том реком 2 километра у дужину, па су видели лепих пећина, седам језера и 32 слана. Мисли се да је та подземна река дуга 7 километара, и да пуни водом један од великих извора, који се код Сант Денис-Мартга излевају у Дордоњу.

Услед поплаве на острву Сардинији, срушило се у вароши Цаглијару 300 кућа, а две трећине осталих знатно су повређене. Поља су пуня рушевина и животиљских лешина, виногради су уништени. У месту Саларгију срушило се 800 кућа.

— Како „Грађанин“ јавља, замолили су руски сопственици шума и дрварски трговци министра финансије, да удари увозни ђумрук на сва дрва, и ја се увозе из Аустрије.

— По службеном извештају било је у Месопотамији за време последња два месеца 5983 случаја колере. Тамо сад умиру сваки дан по 200 особа од колере.

СМЕСИЦЕ

(Залагао жељезнички воз) Пре неколико дана догодио се у историји жељезничког промета јединствен случај. Особени воз, који је имао отићи из Рошфорта у Париз, пошао је погрешно у Маран. Тек после неког времена примети кондуктер, камо иде, те се одмах врати, али не дакле од Рошфорта сукоби се с правим Маранским возом, те је ранено више особа.

(Бачка узбуна) Како су данас узбуње на дневном реду, није ни чудо, да је та епидемија прешла и на ћаке, и то у Енглеској. Најпре у Грченој, а по том у Хавишу узбуњише се ћаци виших разреда комуналних школа и не хтедоше да похазе предавања, јер, веле, не могу да савладају своје задаће: школских сатова има много, уз то им се дају још и многе кућне задаће тако, да им за одмор не остаје ништа времена. Млади узбуњеници придобише за себе много присталица, и пролажају улицама са таком виком, да се и полициска власт морала умешати.

(Нова узбуна рударских радника) Око десет хиљада рударских радника у болтонском руднику, обуставили су рад и траже, да им се повећа плата.

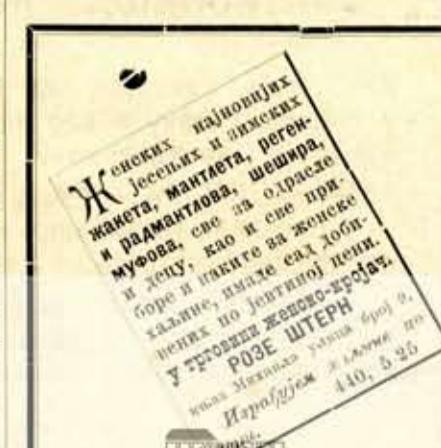
(Терно!) Пре неки дан, у једној лутријској радњи у Бечу пао је један младић у несвест, кад је чуо да је добио терно. Ту се скучио силан свет, и једва су младића повратили свести. Ова је ставио на лутрију 10 фор. и добио је 48.000 фор. Он је златарски радник из Целовца, и зове се Грегер.

ПОЗИВ НА ПРЕТИПЛАТУ

Крајем септембра истекла је претплата многим нашим претплатницима. Ми их овим позивамо, да најдаје до 5. октобра обнове претплату, јер ћемо тога дана обуставити шиљање листа свима онима, који се дотле не претплате.

Претплатници за последњу четврт добијају на дар другу свеску „Романа једне поштене жене“.

УПРАВА
„НАРОДНОГ ДНЕВНИКА“.

Културно наслеђе Србије

У КЊИЖАРНИЦИ
ПЕТРА ЂУРЧИЋА У БЕОГРАДУ
МОГУ СЕ ДОБИТИ:
СВЕ КЊИГЕ ЗА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
И
САВ ШКОЛСКИ ПИСАЋИ ПРИБОР.

ПРОДАЈЕМ МОЈУ КУЋУ

из слободне руке у Јабланској улици, број 35, ширине са лица 18 фати, а дужина са лепом великом баштом 60 фати. Упитати у истој кући код господе **Стане удове мајора Милојевића.**

456,1—3

ЈАГОДИНЦИМА

Плац, на коме има кућа и дућан у јапуџијској чаршији, до Ивана Веселиновића, и једно парче земље до железничке штадије — продајем. Ко хоће да купи нека ми јави у Београду. Лако ћемо се ногодити.

Јован Милејевић

секретар мин. у пензији

456

3—3

ЗА ОНЕ КОЈИ ПАТЕ од ● ЗУБОВОЉЕ ●

Препоручујем поштов. публице моје **операције** годишње и полгодишње претплате. Намештања зуба како поједини тако и целе вилице, а оправке са врло умереном ценом.

291,50—50 Јован Павловић,
аубријијски лекар
из Теразијама бр. 25.

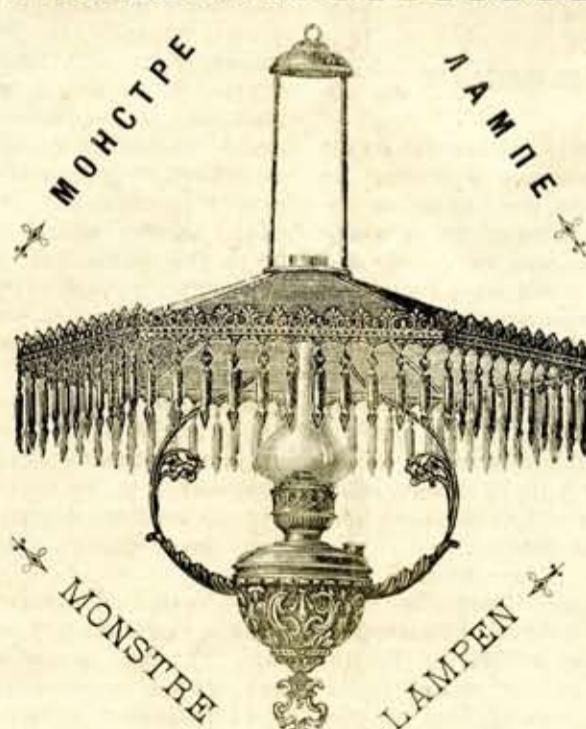
ЈЕДИНО МОНСТРЕЛ- У ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ ГОСТИОНИЦЕ, кафане.

Исте дају светлост од осамдесет у сваком салону и као украс собњи одпадају вентилациони цилиндри никакав траг од дима и чаји.

Све веће гостионице у Београду су од мене купљене и где се сваки

Сем тога имам на стоваришту марског еспала, а тако исто прије који спада у лимарски занат.

443, 4—10

У книжарницама београдским и у писци могу се добити:

ДЈЕЛА МАТИЈЕ БАНА

Књига I: *Мејрима и Милијенко и Добрала.*

Књига II: *Смрт кнеза Доброслава и Смрт Уроша У.*

Књига III: *Краљ Вуканин и Цар Лазар.*

Књига IV: *Таковски устанак и Ускре српске државе.*

Једна књига стаје 2 динара.

У КУЋИ РЕСАВЧЕТОВОЈ у Васиној улици има више квартира за издавање од 1. новембра 1889. године.

За погодбу обратити се **МАРКУ БАРУХУ**, мењачу, краљ Милана улица.

457,2—6

ИЗДАЈЕ СЕ

Дућан простран у двокатници сиром Коларчетове шивашце и други један мали на другом лицу куће. **РАФОВА** има на продају.

454,3—10

Andrejević

ООООООООО ОБЈАВА

1 Дућан, 1 квартир на I. спрату, 2 квартира на II. спрату, елегантно укращени за већу и мању породицу са свима удобностима, ужив. краља Милана бр. 1 спрат. Хајдув Велка.

2 Дућана и 1 квартир, засебан на I. спрату, са балконом, 6 соба елегантно укращени са свима удобностима. 2 Квартира у авлији засебни. Издају се под кирију од 1. новембра цариградска улица број 10. („Теразија“) цена је врло умерена.

433,8—8

Риста Миленковић

ООООООООО

ПОМОДНА ТРГОВИНА

Петра Радосављевића

добила је велики избор:

Обуће сваковрсне,

Шешира и капа,

Хаљинице дечијих,

Женски трико струкова,

Сукања штофани широких,

Марама нарочито за српску вошњу,

Кошуља, подкошуља и гаћа вунених,

Прслука и чараца плетених,

Ћебета, рукавица разних,

Рубља мушких и женских, нарочито за дарове.

Венаца, валова, лепеза,

Мириса и саунса француских и других

галантерских новости.

451,3—6

СТОВАРИШТЕ НИХ ЛАМПИ

препоручујем нарочито за
И ПОВЕЋЕ ЛОКАЛЕ

свећа, а не диме, с тога се могу употребити. Употребом тих лампи кроз плафон и таван, јер неостављају

снабдевене су тим лампама, које о доброти њиховој уверити може. и разне друге сорте лампе и лимпам на израду сваковрсни посао.

ГОТЛИВ ШИТ

спрам Државне **ШИТМАПАРИЈЕ** Културне

Наслеђе Србије